

1. GRUPPEARBEID 6F

Oppgave 3. For tallparene gitt under, finn undergruppen av \mathbb{Z} generert av disse to heltallene:

- (a) $(2, 4)$.
- (b) $(4, 10)$.
- (c) $(5, 9)$.

Fasit. (a) Alle elementene in $\langle 2, 4 \rangle$ er på formen $2n + 4m$ for $n, m \in \mathbb{Z}$. Siden $2n + 4m = 2(n + 2m)$, vi har at $\langle 2, 4 \rangle \subseteq \langle 2 \rangle = \{2n \mid n \in \mathbb{Z}\}$. Motsatt alle elementene i $\langle 2 \rangle$ er på formen $2n + 4m$ (velg $m = 0$), slik at $\langle 2 \rangle \subseteq \langle 2, 4 \rangle$. Dermed har vi $\langle 2, 4 \rangle = \langle 2 \rangle$.

(b) Alle elementene in $\langle 4, 10 \rangle$ er på formen $4n + 10m$ for $n, m \in \mathbb{Z}$. Siden $4n + 10m = 2(2n + 5m)$, vi har at $\langle 4, 10 \rangle \subseteq \langle 2 \rangle$. Motsatt alle elementene i $\langle 2 \rangle$ er på formen $4n + 10m$, ved å velge følgende

$$2t = 2(2 \cdot (-2)t + 5 \cdot t),$$

slik at $\langle 2 \rangle \subseteq \langle 4, 10 \rangle$. Dermed har vi $\langle 4, 10 \rangle = \langle 2 \rangle$.

(c) Alle elementene in $\langle 5, 9 \rangle$ er på formen $5n + 9m$ for $n, m \in \mathbb{Z}$. Siden $1 = 5 \cdot 2 + 9 \cdot (-1)$, vi har at $\langle 1 \rangle \subseteq \langle 5, 9 \rangle$. Siden $\langle 1 \rangle = \mathbb{Z}$, det følger at $\langle 5, 9 \rangle = \langle 1 \rangle$.

Oppgave 4. Forklar definisjonen av GCD muntlig til de andre i gruppen.

For tallparene gitt under, beregn GCD:

- (a) $(2, 4)$.
- (b) $(4, 10)$.
- (c) $(5, 9)$.

Fasit. (a) 2.
(b) 2.
(c) 1.

Utfordring: Oppgave 5. For to ikke-null heltall r, s vis at

$$\text{GCD}(r, s) = \text{gcd}(r, s).$$

Fasit. La $H = \langle d' \rangle = \langle r, s \rangle$. Vi har at $r, s \in H$, slik at $r = d'x$ og $s = d'y$ for noen $x, y \in \mathbb{Z}$. Dette betyr at $d' \mid r$ og $d' \mid s$. La $d = \text{gcd}(r, s)$. Da har vi at $d' \mid d$.

Vi har også at $r = dx'$ og $s = dy'$ og $d' = rn_1 + sm_1$ for heltall x', y', n_1, m_1 . Dette gir at

$$d' = dx'n_1 + dy'm_1 = d(x'n_1 + y'm_1).$$

2

Dette viser at $d \mid d'$. Kombinerer vi dette med det vi viste over følger det at $d = d'$.

Utfordring: Oppgave 6. Vis følgende resultat.

Lemma 12. Anta at $\gcd(r, s) = 1$. Hvis $r \mid sm$, da vil $r \mid m$.

Fasit. Anta at $\gcd(r, s) = 1$. Har at $1 = rn_1 + sm_1$ for noen $n_1, m_1 \in \mathbb{Z}$. Dette gir

$$\begin{aligned} m &= m \cdot 1 = m rn_1 + m sm_1 \\ &= r m n_1 + s m m_1 \end{aligned}$$

$$r \mid sm \Rightarrow sm = rx \Rightarrow$$

$$\begin{aligned} &= r m n_1 + r x m_1 \\ &= r(m n_1 + x m_1) \end{aligned}$$

som medfører at $r \mid m$.